

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Előfizetési pénzek és reklamációk Feigl Gyula kiadó címére küldendők.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona, félévre 4 korona
negyedévre 2 korona, egyes szám ára 20 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetés nagyság szerint

Megjelenik minden vasárnap.

XXVI. évfolyam.

Felelős szerkesztő:
JAMBRITS LAJOS.

34. szám.

A Szent Istvánnapi tulipánünnepély.

Hazafias lelkesedéssel ünnepelte meg Kőszeg város közönsége tulipán-ünnepélyvel kapcsolatosan a Szent Istvánnapi nemzeti ünnepet.

Az ünnepély délután négy óra után vette kezdetét s mikor Laehne Hugó a vasutról beérkezett, a Jézus szíve templom előtt összesereglett közel kétezer főnyi tömeg lelkes ovációval fogadta a szeretett képviselőt.

A jól sikerült ünnepélyt a Concordia dalegyesület nyitotta meg a Hymnus elénekelésével.

Utána Laehne Hugó országgyűlési képviselő szép beszédben emlékezett meg az első magyar királynak, Szent Istvánnak dicső alkotásairól. Többek között ezeket mondta:

— Mennyi halálával tar ozunk — ugymond — ma a távol multnak és mennyi reményt merithetünk, vihetünk abból a messze jövőbe. Ha nemes büszkeséggel tölt el bennünk magyarokat az a tudat, hogy hazánk a második ezredévet éli az európai államok közt, ne feledjük el, hogy alapítója István király volt.

Nem véres hadjáratokban kereste a dicsőséget, mert belátta, hogy elődeinek kalandos hadjáratai fölaprózzák a nemzet erejét, hanem mint államalkotó, államszervező kulturpolitikus vált halhatatlanná.

Keresztény vallásban nevelkedett, azért trónra léptekor elrendelte, hogy vegyék föl a magyarok a keresztény hitet, rombolják le a bálványokat és közös erővel építsenek az egy igaz Istennek templomokat.

Szóval, elnyomva a lázadásokat, megvetette alapját a keresztény vallásnak, szervezte az egyházat, püspökségeket alapított.

Majd így folytatja: De nemcsak az volt Szent István király célja, hogy Magyarország keresztény néppé váljék, hanem, hogy független állam legyen és maradjon, azért megkoronáztatta magát és szervezte a magyar államot, megteremtette az alkotmányos rendet, megteremtette azt az alapot, melyen a magyar nemzet ezer év viharán át megtudta védeni függetlenségét és önállóságát.

Biztosította országát szuverenitását az európai államok között s védőbástyája lesz hazánk a nyugati kulturálmoknak.

Majd tovább fejtegette István király uralkodásának áldásos ténykedéseit. Szólt a hadi, megyei szervezetről, majd Imre fiához intézett intelmekből citált tanulságos részeket és a szép beszédet így fejezte be:

— Szent István az idegen kulturát átplántálta, megszabta a fejlődés útját a nyugati műveltség irányában, de az idegen kulturát átalakította viszonyainkhoz képest és azért neki köszönhetjük, hogy ma már kulturánk forrásait itthon kereshetjük, abból merithetünk erőt, mert csak abban találhatjuk meg azt.

Védjük tehát meg a nemzeti kulturát, a munkát s térjünk vissza a faluba, a magyar nép közé, vissza az aranyos anyaföldhöz, hol elfáradt lelkünk újra tanul hiinni, szívünk újra megtanul szeretni, hol még vannak virágos kertek, hol még van virág a réten, van virág a szűrön, van virág a szivben.

Ez a virág legyen a mi nemzeti jelvényünk, a magyar — **Tulipán.**

Zugó éjlenzés követte a képviselő szavait, melynek csillapultáival Eller János saját szerzeményű figyelemreméltó rapsódiáját adta elő igaz temperamentummal, lelkesedéssel és tudással. A megkapó, szép költemény így végződik:

*Azóta jöttek-mentek századok.
Örömből, búból részünket kivettük,
S e vérrrel áztatott drága föld felett,
Ma már a nap tisztább fényvel ragyog.
Tisztább a lég, szabadság vesz körül
Uton-utfélen tulipán virul,
Mely összeköt, mely egybeforraszt minket
S tettekre lelkesíti szíveinket.
S a lelkesedés tiszta szent hevében
Zászlónk kibontva lengetjük a szélben,
S megittasulva minden igy kiált:
Magyarok! Isten! Áldd meg a hazát!*

A hatásos költeményt viharos éjlennel jutalmazta a közönség. Az ünnepélyt a Concordia dalegyesület zárta be a Szózat elénekelésével, mely után a nagyszámu közönség a tűzoltó zenekar pattogó hangjai mellett szétoszlott.

Táncünnepély.

A legsikerültebb mulatságról adhatunk hírt, mikor a tulipános táncünnepélyvel foglalkozunk. A szeles, hűvös idő miatt nem volt megtartható a tánc a kerthelyiségben, azért a rendezőség a Mulató nagytermének földszintjéről már jó előre gondoskodott. A közönség az esti órákban csak lassan szállingózott a mulatságra, de nyolcz óra felé már tele volt a terem a szép asszonyok és lányok kedvesen csevegő sorogásával. A díszes tulipán jelvények, tulipános ruhák magyaros jelleget adtak a pompás táncünnepélynek, melynek fénypontját emelte azon körülmény is, hogy a községi Tulipánkert elnöknője Chernel Istvánné, továbbá a Chernel család, a báró Miske család és Laehne Hugó országgyűlési képviselő is megjelentek.

A tánc nyolcz órakor vette kezdetét s mikor, a cigány rázendített a csárdásra, a hatalmas

Tárca.

Mult — jelen.

Irta: Edler János.

— Tombol a vész,
Csapdossa a hullámokat,
A hullámok még kerengve, forrva
Kőrülkerítetek egy kis hajócskát.
Küzdés küszk az fel,
Majd rögtön alázuhan ismét
A forrongó vizek árjaiba
Elmult nagy idők képe!
Emlékezt szírnymain visszahoztak a jelenbe
Minden örömmel, minden keserűddel,
. . . . Ott jön már Rikóczy
Hős dalái lelkes csapatával.
Kibontva a zászló — tórogató harsán
Halló! halló! a nagy hősi csatakiáltásait:
„Magyarok istene rotsd a labancz hadit!”

És tombol a vész . . .
Rettentőellen dalúik állanak csatasorba
Berzsenyi, Bezerédy, Vak-Bottyány, Károlyi
Jönnek a harcok, minőt a titánok
Váltak valamikor büszke istenekkel.
Sok volt hej! a labancz,
Mint a fű a réten, mint a csillag az égen.
É mégis mikor behangzott az éjbe:
„Haj Rikóczy népe, kurucok előre!”
Váltak ezekkel tomboló csatákban,

Sohasem csüggedve, mindig lelkesedve
S még a vész között is, mint egy imádságot,
Dalolják lelkesen
Rikóczy dalit.

Fenn az égen aztán felhők tornyosultak
Elboritva hej! a szabadság csillagát.
Rikóczy menekül, bujdosik a kurucz
Mélyen vadon erdő titkos sűrűjében . . .
„Sötétség győzi le a világosságot
Német árminy meg a magyar szabadságot!”
S a kurucz -ehére halzsamirt nem talál
Sír a levegőben büszke turul madár,
Bujában zug, háborog
Márvinny tenyer halja,
Szívműzött Rikóczyt, elcseszett Rikóczyt,
Meg a haza szabadságot
Siralja . . . siralja . . .

Azóta jöttek — mentek századok . . .
Örömből, búból részünket kivettük,
S e vérrrel áztatott drága föld felett
Ma már a nap tisztább fényvel ragyog.
Tisztább a lég, szabadság vesz körül,
Uton — utfélen tulipán virul,
Mely összeköt, mely egybeforraszt minket
S tettekre lelkesíti szíveinket.
S a lelkesedés tiszta, szent hevében
Kibontva zászlónk, lengetjük a szélben
S megittasulva minden igy kiált!
„Magyarok! Isten! Áldd meg a hazát!”

Ózlesen.

— Irta: Kovács Sándor —

Te kedves mező, te kedves erdő! Nem panaszkodom, ha itt kinn vagyok. A panaszt elnyomja ajkamról az édes ihlet, mi leköti érzelmimet.

Hogy is panaszkodnám, midőn minden bokor, hely s ut ismerős előttem. Az első fákon még a fészkek is a régi, csak hogy elhagyatva. Itt ennél a fánál vártam türelmesen, midőn a hajtók ózet jeleztek s ott a pagonyban löttem az első rókát.

Oh! e kedves visszaemlékezések mind elfeledtetik velem a prózai életet . . .

A loáldozó nap aranyos sugarában fürdik egy pár teeske. Itt-ott kővályog egy-egy vércse vagy varju, prédára leve. Megállok egy pillanatra az isteni mű pompájában gyönyörködni s ajkam, mintha háláadást rebegne, érzem szívem dobogását s elgondolkodva, eszembe jut Berzsenyi:

Isten! kit a bölcs lángesze föl nem ér,

Csak titkon érző lelke óhajta sejt . . .

Te isteni természet, mely a szivet kitárni kész-teted, hol a szenvedé elpanaszolhatja bánatát. Őde légeddel meggyógyítod a lelket. Te fenséges természet, mi idevonasz engem is, hogy a köznaplásságból áldozhassak Dianna Istenőnek!

Egy fiatalost cserkészünk át kedves János barátommal. Láttunk is őzet, mint ügyesen tovatutott, mielőtt puskánk használhattuk volna. De hiszen ilyenkor annyira leköti az embert a dicső természet, hogy Diana istennő, mintegy játékát üzheti velünk.

Jókora mezőn keresztül sétálva, az előttünk elfekvő szálas erdő felé igyekeztünk, magunkat az esteli lesre előkészítendő.

